

METODEBILAG TIL VIDENSTEMA #4: "TAK FOR HJÆLPEN! BRUGERNES RESPONS PÅVIRKER FRIVILLIGES MOTIVATION"

FRIVILLIGRAPPORT 2019-2021, BEFOLKNINGSUNDERSØGELSEN

Dette bilag beskriver de metodiske overvejelser bag videnstema #4. Analysen i dette videnstema bygger dels på en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse blandt den danske befolkning, dels på kvalitative interviews. Metoderne er kort beskrevet nedenfor.

Spørgeskemaundersøgelsen

Data i videnstemaets figur 1 og figur 2 (side 3) stammer fra spørgeskemaundersøgelsen *Solidaritet og frivillighed* i coronakrisen, som er gennemført af forskere ved Sociologisk Institut, Københavns Universitet og Center for Frivilligt Socialt Arbejde.

Danmarks Statistik, DST Survey, har stået for dataindsamlingen. Stikprøven udgør knap 8.000 tilfældigt udvalgte i den danske befolkning mellem 16-99 år, registreret i CPR. Data er indsamlet i perioden 3. april til 11. maj 2020.

3.389 har afgivet komplette svar, hvilket giver en svarprocent på 42,5. Dertil kommer 532 delvise besvarelser. Datafremstilling og analyser i Videnstema #4 baserer sig udelukkende på komplette besvarelser.

Til dataindsamlingen er der gjort brug af to indsamlingsmetoder. Første del af dataindsamlingen er foretaget som *Computer assisted web interview* (CAWI) via e-boks suppleret med postal indsamling for personer uden digital postkasse. Anden del er foretaget som *computer assisted telephone interview* (CATI), der målrettet har fulgt op på underrepræsenterede besvarelser i CAWI.

Definition og kodning af frivillige og modtagere af hjælp

I undersøgelsen har fokus været på den del af befolkningen, der har hjulpet/bidraget som frivillig under coronanedlukningen i foråret 2020. Ud over hjælpere og frivillige er der også spurgt til den del af befolkningen, der har *modtaget* coronarelateret hjælp. Denne distinktion gør det muligt at undersøge, hvordan frivillige og modtagere af hjælp adskiller sig fra hinanden, når vi ser på socioøkonomiske faktorer som uddannelsesgrad og beskæftigelsessituation.

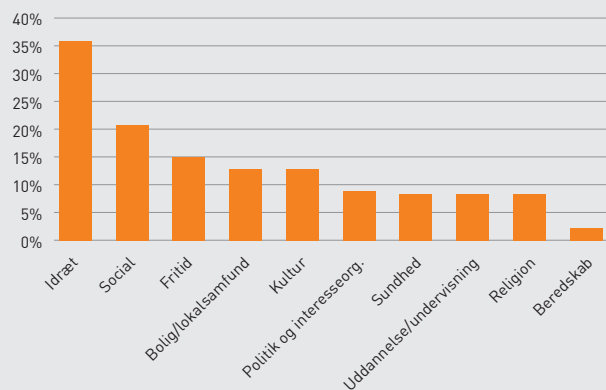
På baggrund af tallene fra spørgeskemaundersøgelsen, er respondenterne i videnstemaets figur 1 og 2 derfor inddelt i to grupper, som beskrevet herunder.

Socialfrivillige

Den ene gruppe udgør personer, der oplyser, at de inden for det seneste år har udført frivilligt socialt arbejde. Dette område definerer vi bredt, idet vi medtager frivilligt arbejde, der så at sige

grænser op til det sociale. Dvs. indsatser, der har et velfærds-, humanitært-, almennyttigt, sundheds-, sygdomsbekæmpende og/eller forebyggende formål. Det frivillige sociale arbejde kan fx udføres på væresteder for udsatte borgere, i pensionistforeninger, patientforeninger, på hospitaler, donorkorps eller hos flygtningevenner. Når vi omtaler frivillige på det sociale område, er det således denne afgrænsning, vi henviser til. For enkeltheds skyld benævnes de *socialfrivillige*. En samlet fordeling af alle frivilligområder fremgår af nedenstående figur 3. Gruppen af socialfrivillige består samlet af 297 respondenter, hvilket svarer til 28 pct. af alle frivillige i undersøgelsen.

Figur 3 – Fordeling af frivilligområder, pct.

N=1.061

Modtagere af hjælp

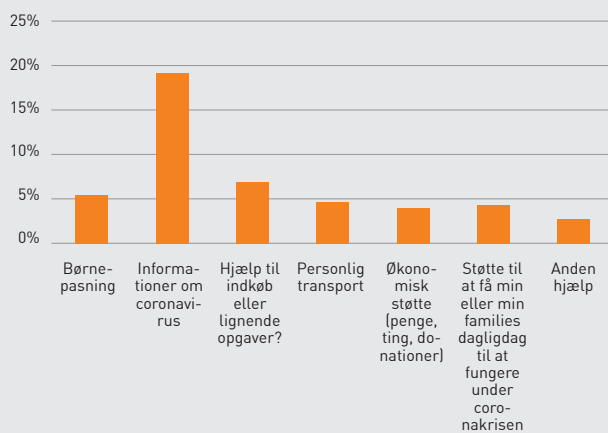
Den anden gruppe er dem, der har modtaget hjælp under coronanedlukningen i foråret 2020. De udgør i alt 908 respondenter, hvilket svarer til 27 pct. af alle deltagere i undersøgelsen. Modtagerne af hjælp dækker over de personer, der under corona har modtaget hjælp i form af: informationer om corona, hjælp til børnepasning, hjælp til transport, økonomisk støtte, hjælp til indkøb eller lignende samt personer, der har modtaget hjælp eller støtte til at få deres families dagligdag til at fungere under corona. Se nedenstående figur 4, der fremstiller fordelingen af de forskellige hjælpeaktiviteter.

Modtagelsen af information og modtagelsen af økonomisk støtte adskiller sig fra de aktiviteter vi normalt finder i det frivillige sociale arbejde. Formålet med videnstemaets figur 1 og 2 er at

undersøge de socioøkonomiske forskelle på socialfrivillige og de personer, der har modtaget hjælp under corona. Modtagerne af hjælp kan i høj grad sammenlignes med de brugere vi normalt finder i det frivillige sociale arbejde. For at sikre sammenligneligheden med brugere af frivillige sociale tilbud er det valgt at frasortere de personer, der har *modtaget information om corona* og dem, der har *modtaget økonomisk støtte* da disse aktiviteter ikke er typiske for det frivillige sociale arbejde. Dette betyder, at gruppen samlet udgør 450 respondenter, hvilket svarer til 13 pct. af alle deltagere i undersøgelsen. Det er således de 13 pct., der udgør datagrundlaget i videnstemaets figur 1 og 2.

SINDs koordinator er blevet interviewet telefonisk. Interviewet blev foretaget ud fra en semistruktureret interviewguide, hvilket vil sige, at interviewer benyttede sig af en interviewguide med en række af spørgsmål. Metoden giver interviewer mulighed for at styre interviewet, men også for at stille uddybende spørgsmål til temaer, der dukker op under samtalen, og som ikke var forberedt. Interviewene satte fokus på SIND's organisatoriske erfaring med brugernes aktive deltagelse og brugernes respons på de frivillige. Interviewene blev optaget, og efterfølgende gennemlyttet og sammenskrevet til en kort præsentation. Interviewpersonen er anonymiseret, og bliver derfor henvist til som "koordinator" i teksten.

Figur 4 – Fordeling af de ydelser som modtagerne af hjælp har fået, pct.

N=3.389

Kvalitativt metodebidrag

Det kvalitative datamateriale er indsamlet ad to omgange i henholdsvis 2018 og 2020.

Casen om venskabet mellem Stine og Vilma er oprindeligt fra Nathalie Perregaards etnografiske feltarbejde som er foretaget i forbindelse med Nathalies ph.d.-projekt "Børn og deres voksne venner – en etnografisk undersøgelse af Børns Voksenvenner som frivillig social praksis". Her blev børn, frivillige og forældre fulgt fra deres relation blev etableret og henover et år med forskellige metodiske nedslag, herunder interview, observationer og visuelle datakilder. Casen om Stine og Vilma er udvalgt til dette videnstema, da det var en særlig case, hvor relationen mellem barn og voksenven blev stoppet. Derfor kan casen fortælle noget om, hvad der kan ske, når den frivilliges forventninger ikke indfries. Det skal bemærkes, at langt de fleste venskaber mellem børn og voksenvenner fortsætter i lang tid.